

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo:

FA/7997/2015

Spisová značka (uvádějte vždy
v korespondenci):

FA/SU/375/2014

Nález

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 31. 7. 2014 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi na návrh ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti CASPER Consumer Finance a.s., IČO 25103768, se sídlem Šafránkova 1, 155 00 Praha 5, zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, spisová značka B 9319, zastoupené na základě plné moci ze dne 2. 11. 2012 Mgr. Lumírem Veselým, advokátem, ev. č. ČAK 10355, se sídlem Belgická 38, 120 00 Praha 2 (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o určení, že pohledávka Instituce za Navrhovatelem ze smlouvy o úvěru č. ■ zanikla splacením, takto:

Návrh se podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se v řízení domáhá, aby finanční arbitř určil, že jeho dluh vyplývající z úvěrového vztahu s Institucí zanikl úplným splacením, a že nemá vůči Instituci žádné další závazky plynoucí z tohoto smluvního vztahu.

Finanční arbitř při zkoumání podmínek řízení zjistil, že Navrhovatel uzavřel s Institucí jako se společností Santander Consumer Finance a. s. (pozn. finančního arbitra – společnost Santander Consumer Finance a. s. s účinností ke dni 17. 10. 2012 změnila obchodní firmu na CASPER Consumer Finance a. s.) dne 8. 12. 2008 smlouvu o úvěru č. ■, na základě které se Instituce zavázala za sjednaných podmínek a dohodnutým způsobem poskytnout Navrhovateli peněžní prostředky ve výši 250.000,- Kč a Navrhovatel se zavázal poskytnuté peněžní prostředky Instituci ve sjednané době a dohodnutým způsobem vrátit společně s úroky (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Ze shromážděných podkladů finanční arbitř nezjistil, že by Navrhovatel ve smluvním vztahu založeném Smlouvou o úvěru vystupoval jako fyzická osoba, která jedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Finanční arbitř

považuje Navrhovatele za spotřebitele ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr z veřejně přístupného obchodního rejstříku zjistil, že Instituce je obchodní společností, která je držitelem živnostenského oprávnění s předmětem podnikání „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“, na jehož základě byla při splnění dalších podmínek v souladu se zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, oprávněna v době uzavření smluvního vztahu poskytovat a zprostředkovat spotřebitelské úvěry. Instituce tedy může být institucí ve smyslu § 3 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi.

Smlouva o úvěru je smlouvou o spotřebitelském úvěru ve smyslu zákona č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a o změně zákona č. 64/1986 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), a není ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru smluvním vztahem vyloučeným z působnosti tohoto zákona.

1.1 Námitka nepřislusnosti finančního arbitra a nepřipustnosti návrhu

Instituce namítá, že není pasivně legitimována být účastníkem řízení, že finanční arbitr není příslušný k rozhodování sporu z důvodu, že Instituce není věřitelem Navrhovatele, a tudíž se podle § 1 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi nejedná o spor podle tohoto zákona, a že projednání návrhu není přípustné podle § 9 písm. c) zákona o finančním arbitrovi, když bylo ve věci samé zahájeno a je vedeno řízení u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 9 C 58/2013 (tzv. překážka litispendence).

Předmětem sporu mezi účastníky řízení je určení, že ke dni 18. 5. 2011 zanikla splacením pohledávka Instituce za Navrhovatelem ze Smlouvy o úvěru, a tedy že Navrhovatel k tomuto dni uhradil všechny své závazky ze Smlouvy o úvěru vůči Instituci.

Jelikož Instituce postoupila pohledávku ze Smlouvy o úvěru společnosti ■ (dále jen „Nabyvatel“), až dne 29. 11. 2011, je nepochybné, že dne 18. 5. 2011 Instituce byla věřitelem ze Smlouvy o úvěru s Navrhovatelem. Instituce je tedy pasivně legitimována v řízení před finančním arbitrem, když v okamžiku, o který se v řízení jedná, byla věřitelem pohledávky za Navrhovatelem. Spor mezi Navrhovatelem a Institucí je tak sporem mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi.

Pokud jde o překážku litispendence, ustanovení § 9 písm. b) zákona o finančním arbitrovi stanoví, že „[n]ávrh je nepřipustný, jestliže ve věci samé již rozhodl soud nebo řízení ve věci samé bylo před soudem zahájeno“. O řízení ve věci samé se jedná v případě, že se řízení týká stejného nároku nebo stavu a stejných osob, jako řízení před finančním arbitrem.

Z podkladů shromážděných v průběhu řízení finanční arbitr zjistil, že účastníky řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. ■, zahájeného dne 12. 12. 2012, jsou Navrhovatel a Nabyvatel, předmětem tohoto řízení pak je zaplacení částky 239.074,- Kč.

V řízení před soudem tedy stranou sporu vedle Navrhovatele není Instituce, jak je tomu v řízení před finančním arbitrem.

Finanční arbitr uzavírá, že řízení, které vede Obvodní soud pro Prahu 5 pod sp. zn. ■ nezakládá překážku litispendence ve smyslu § 9 písm. b) zákona o finančním arbitrovi pro řízení, které vede finanční arbitr.

Finanční arbitr dále uzavírá, že je příslušný k rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí, neboť se jedná o spor mezi věřitelem a spotřebitelem při poskytování spotřebitelského úvěru podle § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 3 odst. 1 písm. c) odst. 2 a 3 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že dne 18. 5. 2011 uhradil Instituci poslední doplatek úvěrů jak ze Smlouvy o úvěru, tak ze smlouvy o úvěru č. ■ (dále jen „Smlouva o úvěru II“) a od Instituce obdržel jednoznačné vyjádření, že uhradil poslední splátku úvěru ze Smlouvy o úvěru II a že Instituce vůči Navrhovateli nemá už žádné jiné pohledávky.

Navrhovatel tvrdí, že úvěr ze Smlouvy o úvěru splatil předčasně z prodeje nemovitosti. Navrhovatel předkládá výpis ze svého bankovního účtu, „*který potvrzuje dostatek hotovosti na účtu a jejich výběr pro obě platby.*“ Navrhovatel tvrdí, že doplatek úvěru ze Smlouvy o úvěru uhradil v hotovosti na pobočce Instituce v Praze 5.

Navrhovatel současně tvrdí, že platil hotově „*protože [si] na to musel půjčit od svého otce, ■ a jemu posléze dát část ze svého účtu.*“ Navrhovatel proto dne 19. 5. 2011 vybral ze svého účtu hotovost ve výši 140.000,- Kč a zbytek peněz otci splácel.

Navrhovatel tvrdí, že k úhradě dluhů ze Smlouvy o úvěru a ze Smlouvy o úvěru II došlo dne 17. 5. 2011 nebo 18. 5. 2011 ve výši přibližně 239.000,- Kč. Přesnou částku si Navrhovatel nepamatuje. Navrhovatel tvrdí, že na základě této platby obdržel od Instituce Potvrzení, tj. „*doklad o úhradě první půjčky převodem a doklad o uhrazení dluhů a bezdlužnosti.*“ Jiný doklad Navrhovatel od Instituce neobdržel, když Instituce nereagovala na jeho žádost o potvrzení bezdlužnosti.

Navrhovatel byl 4 roky přesvědčen o tom, že jeho dluh vůči Instituci je doplacen, a proto popírá jakýkoliv nárok Instituce na doplacení dluhu. Pokud podle Navrhovatele Instituce jednou vydala Potvrzení tak „*tím je vše dáno*“ a „*kdyby tam byl dluh nepodepsali by mi (rozuměj Navrhovateli) bezdlužnost, na to jsou to velcí profesionálové.*“

Navrhovatel dodává, že těsně před uplynutím promlčecí doby Instituce postoupila jím již uhrazený dluh ze Smlouvy o úvěru na Nabyvatele. Navrhovatel se domnívá, že postoupením tohoto dluhu na Nabyvatele sledovala Instituce „*nekalý záměr*“ v souvislosti s tím, že Instituce se v dané době „*přestal[a] zabývat půjčkami*“ a dále proto, že podle Navrhovatele „*není normální, aby Česká společnost předala vymáhání Polské společnosti*“. Navrhovatel doplňuje, že o postoupení pohledávky na základě Smlouvy o úvěru z Instituce na Nabyvatele nebyl informován.

5. Tvrzení Instituce

Instituce potvrzuje, že dne 8. 12. 2008 uzavřela s Navrhovatelem Smlouvu o úvěru. Instituce dodává, že Navrhovatel dne 8. 1. 2009 požádal o změnu splatnosti měsíční splátky na 15. den kalendářního měsíce, přičemž Instituce této žádosti dopisem ze dne 12. 1. 2009 vyhověla. Instituce potvrzuje, že Navrhovatel uhradil splátky č. 1 až č. 19 v sjednané výši 6.194,- Kč, a že splátku č. 20 uhradil Navrhovatel pouze ve výši 2.418,- Kč.

Instituce argumentuje, že Navrhovatel porušil své povinnosti ze Smlouvy o úvěru, když se ocitl v prodlení s úhradou měsíčních splátek. Instituce proto na základě čl. 6.2.1 písm. a) Smluvních

podmínek odstoupila od Smlouvy o úvěru, a to dopisem ze dne 28. 9. 2010, který byl Navrhovateli doručen dne 4. 10. 2010. Ke dni odstoupení od Smlouvy o úvěru byl Navrhovatel podle tvrzení Instituce v prodlení s úhradou částky 11.120,- Kč, která se skládá z částky 3.776,- Kč jako části splátky č. 20; z částky 6.194,- Kč jako nedoplatku splátky č. 21; částky 150,- Kč jako pokuty za upomínku a částky 1.000,- Kč jako pokuty za upomínku.

Instituce dále tvrdí, že po odstoupení od Smlouvy o úvěru činila výše dluhu Navrhovatele celkem 239.074,- Kč, která se skládala z částky 3.776,- Kč, tj. části neuhrazené úvěrové splátky č. 20 splatné dne 15. 8. 2010; z částky 6.194,- Kč, tj. neuhrazené úvěrové splátky č. 21 splatné dne 15. 9. 2010; z částky 150,- Kč, tj. smluvní pokuty podle čl. 7. 1. písm. e) Smluvních podmínek za zaslání druhé upomínky Navrhovateli; z částky 1.000,- Kč jako smluvní pokuty podle čl. 7. 1. písm. d) Smluvních podmínek za odstoupení od Smlouvy o úvěru; a dále z částky 227.954,- Kč, která se skládá z částky 180.794,22 Kč jako zbývající neuhrazené části jistiny úvěru podle čl. 6.2.5. písm. b) Smluvních podmínek; z částky 1.288,16 Kč, tj. dlužných smluvních úroků vyčíslených k datu odstoupení od Smlouvy o úvěru podle čl. 6.2.5. písm. a) Smluvních podmínek, nezahrnutých v neuhrazených splátkách; z částky 297,27 Kč jako dlužné platby pojištění schopnosti splácet podle čl. 6.2.5. písm. c) Smluvních podmínek; z částky 60,- Kč jako zbývající části dlužných poplatků za správu úvěru; z částky 3.250,07 Kč jako zbývající části dlužných poplatků za zpracování úvěru, tj. 83,33 Kč x 39 splátek; z částky 42.263,63 Kč jako smluvní pokuty podle čl. 6.2.5. písm. c) Smluvních podmínek, a to ve výši smluvních úroků z úvěru, na které by Instituci vznikl nárok v případě, že by Smlouva o úvěru nebyla předčasně ukončena; a nakonec z částky 0,64 Kč jako zaokrouhlené dlužné částky, v souladu s ujednáním v poslední větě Smlouvy o úvěru.

Instituce tvrdí, že dne 29. 11. 2011 postoupila Instituce pohledávku ze Smlouvy o úvěru za Navrhovatelem na Nabyvatele, včetně jejího příslušenství a všech práv s ní spojených, o čemž Instituce Navrhovatele informovala dopisem ze dne 6. 12. 2011. Proto když Navrhovatel dne 23. 10. 2014 požádal Instituci o vydání potvrzení o bezdlužnosti, nemohla Instituce toto potvrzení vystavit, když pohledávka ze Smlouvy o úvěru již v té době byla postoupena na Nabyvatele.

Instituce namítá, že Navrhovatel nepožádal o vyčíslení celkové dlužné částky ze Smlouvy o úvěru k tzv. konečnému vypořádání úvěrové smlouvy, a proto mu Instituce žádné vyčíslení nezasílala. Instituce Navrhovateli zaslala pouze výpočet k předčasnému splacení Smlouvy o úvěru a to dne 21. 9. 2009 a dne 27. 5. 2010.

7. Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Navrhovatel ani Instituce finančnímu arbitrovi nesdělili, zda je smír ve věci možný a za jakých podmínek. Smírného řešení sporu se tedy nepodařilo finančnímu arbitrovi dosáhnout.

8. Právní posouzení

Finanční arbitr podle ustanovení § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady. Finanční arbitr všechny navržené a jím shromážděné podklady hodnotil jak každý jednotlivě, tak všechny v jejich vzájemné souvislosti, uvážil o nich a vyvodil z nich skutkové závěry, které právně posoudil, jak následuje.

Předmětem sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je určení, že pohledávka Instituce za Navrhovatelem ze Smlouvy o úvěru zanikla dne 18. 5. 2011 splacením.

Finanční arbitr má za prokázané, že Instituce a Navrhovatel uzavřeli dne 8. 12. 2008 Smlouvu o úvěru.

8.1 Rozhodná právní úprava

Smlouvu o úvěru uzavřely strany sporu před nabytím účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“). Podle § 3028 odst. 1 nového občanského zákoníku se tímto zákonem „řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti“ přičemž podle odstavce 3 se právní poměry, na které se nevztahuje odstavec druhý (práva osobní, rodinná a věcná) a „vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“, řídí dosavadními právními předpisy. Důvodová zpráva k tomuto ustanovení současně dodává, že se jedná o ustanovení kogentní povahy přejímající myšlenku § 763 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“), které vyjadřuje zásadu, že zákony nepůsobí nazpět. Právní poměry založené smlouvami se mají podle třetího odstavce § 3028 nového občanského zákoníku spravovat dosavadními právními předpisy až do svého zániku, a to především s ohledem na zásadu právní jistoty smluvních stran, které smlouvu uzavřely za určitých podmínek a v určitém právním prostředí a nemohly předpokládat, že dojde ke změně právní úpravy.

Při posuzování platnosti závazkových vztahů ze Smlouvy o úvěru, jejich smluvních ujednání a práv a povinností z nich plynoucích finanční arbitr aplikuje právní úpravu účinnou v době před novým občanským zákoníkem, tedy příslušná ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), a obchodního zákoníku v rozhodném znění, tedy od data uzavření Smlouvy o úvěru.

Obecně, smlouva o úvěru je podle ustanovení § 261 odst. 3 písm. d) obchodního zákoníku absolutním obchodním závazkovým vztahem, a tedy relevantním právním předpisem upravujícím vztahy účastníků řízení je obchodní zákoník, konkrétně jeho část třetí, zejména pak ustanovení § 497 až § 507. Tím není dotčena subsidiární aplikace občanského zákoníku, v otázkách, které obchodní zákoník neupravuje, na základě výslovného zmocnění obsaženého v ustanovení § 1 odst. 2 obchodního zákoníku „[p]rávní vztahy uvedené v odstavci 1 se řídí ustanoveními tohoto zákona. Nelze-li některé otázky řešit podle těchto ustanovení, řeší se podle předpisů práva občanského.“

Smlouva o úvěru je současně smlouvou spotřebitelskou podle hlavy páté občanského zákoníku, když na jedné straně stojí Instituce jako osoba, která při uzavírání a plnění Smlouvy o úvěru jedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, a na straně druhé Navrhovatel jako spotřebitel, tedy fyzická osoba, která při uzavírání a plnění Smlouvy o úvěru nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Stejně tak je Smlouva o úvěru smlouvou o spotřebitelském úvěru uzavřenou v režimu zvláštní právní úpravy zákona o spotřebitelském úvěru.

8.2 Výše dluhu ze Smlouvy o úvěru

Podle Smlouvy o úvěru se Instituce zavázala Navrhovateli poskytnout úvěr ve výši 250.000,- Kč, a podle čl. 2 odst. 2.1 Smluvních podmínek se Navrhovatel zavázal tento úvěr splácet po dobu 60 měsíců, při výši úrokové sazby 13,50 % p. a., v pravidelných měsíčních splátkách ve výši 6.194,- Kč, jako splátky úvěru ve výši 5.753,39,- Kč a dále splátek poplatku za zpracování

úvěru, poplatku za správu úvěru a pojištění. Navrhovatel se ve Smlouvě o úvěru zavázal, že bude úvěr splácet počínaje první splátkou dne 15. 1. 2009 a konče poslední 60. splátkou dne 15. 12. 2013, jak vyplývá ze Splátkového kalendáře.

Z Karty plateb finanční arbitr zjistil, že dne 17. 8. 2010 uhradil Navrhovatel částku ve výši 21.000,- Kč, kterou Instituce započítala na splátky č. 17, č. 18 a č. 19 v jejich plné výši a na splátku č. 20 ve výši 2.418,- Kč v souladu s čl. 4 odst. 4.2.3 Smluvních podmínek, který stanoví, že „*[v] případě, že poskytovatel úvěru (rozuměj Instituce) má vůči klientovi (rozuměj Navrhovateli) více splatných pohledávek, klient výslovně souhlasí, aby započítal jeho platby přednostně na nejstarší nebo nejméně zajištěné splatné i nesplatné pohledávky (...)*“.

Tyto skutečnosti, že Navrhovatel uhradil Instituci řádně celkem 19 splátek ve sjednané výši 6.194,- Kč a 20. splátku ve výši 2.418,- Kč, potvrdila Instituce i Navrhovatel.

Podle § 365 obchodního zákoníku je dlužník v prodlení, „*jestliže nesplní řádně a včas svůj závazek, a to až do doby poskytnutí řádného plnění nebo do doby, kdy závazek zanikne jiným způsobem.*“

Ze Splátkového kalendáře finanční arbitr zjistil, že splátka č. 20 byla splatná ke dni 15. 8. 2010. Navrhovatel splátku č. 20 ke dni její splatnosti neuhradil. Od 16. 8. 2010 se tak ocitl v prodlení s jejím splácením. Navrhovatel dne 17. 8. 2010 uhradil pouze její část ve výši 2.418,- Kč a nikoliv její celou měsíční výši 6.194,- Kč, od 17. 8. 2010 byl tedy Navrhovatel v prodlení s úhradou částky 3.776,- Kč. Navrhovatel neuhradil ani splátku č. 21 splatnou dne 15. 9. 2010, a tedy se následující den po dni její splatnosti, tj. 16. 9. 2010 ocitl v prodlení i s úhradou této splátky.

Finanční arbitr z Odstoupení od smlouvy zjistil, že Instituce dne 4. 10. 2010 odstoupila od Smlouvy o úvěru v souladu s čl. 6 odst. 6. 2. 1 písm. a) Smluvních podmínek, který stanoví, že „*[p]oskytovatel úvěru (rozuměj Instituce) je oprávněn odstoupit od úvěrové smlouvy či tuto ÚS vypovědět, pokud nastane některá z následujících skutečností: a) podstatné porušení povinností klienta (rozuměj Navrhovatele) vůči poskytovateli úvěru vyplývající z ÚS, těchto VSPHÚ (rozuměj Smluvních podmínek) nebo smlouvy, jejímž předmětem je zajištění povinností klienta vyplývajících z ÚS; za podstatné porušení povinností klienta vyplývajících z těchto VSPHÚ bude považováno zejména porušení povinností uvedených v článku 4.1.1, 8.1 písm. a)...*“ V článku 4 odst. 4.1.1 Smluvních podmínek se přitom uvádí, že „*[k]lient je povinen poskytnutý úvěr splácet řádně a včas, a to formou dohodnutých pravidelných měsíčních splátek, které zahrnují splátku příslušné části jistiny, splátku sjednaných úroků a další platby podle ÚS, např. náklady na pojištění schopnosti splácet úvěr, a to na účet poskytovatele úvěru (...)*“

Finanční arbitr na základě shromážděných podkladů provedl vlastní výpočet a zjistil, že celková dlužná částka ke dni odstoupení od Smlouvy o úvěru činila 239.030,40 Kč a je tvořena nesplacenou jistinou ve výši 180.772,37 Kč, dlužnými úroky ode dne poslední splátky, tj. od 15. 9. 2010 do 4. 10. 2010 ve výši 1.288,- Kč, smluvní pokutou za porušení povinností splácet poskytnutý úvěr řádně a včas podle čl. 6 odst. 6.2.5. písm. d) ve spojení s odst. 6.2.1 písm. a) a odst. 4.1.1 Smluvních podmínek jako součtem úroků, na které by Instituci vznikl nárok, kdyby neodstoupila od Smlouvy o úvěru ve výši 42.242,87 Kč, platbou za pojištění schopnosti splácet ve výši 297,27 Kč, poplatkem za správu úvěru ve výši 60,- Kč, poplatkem za zpracování úvěru ve výši 3.249,87 Kč (tj. 83,33 Kč x 39 zbývajících měsíců) podle 6.2.5 písm. b) Smluvních podmínek, částí neuhrazené splátky č. 20 ve výši 3.776,- Kč, neuhrazenou splátkou č. 21 ve výši 6.194,- Kč, smluvní pokutou za zaslání druhé upomínky podle čl. 7 odst. 7.1 písm. e) Smluvních podmínek ve výši 150,- Kč a smluvní pokutou za odstoupení od Smlouvy o úvěru podle čl. 7 odst. 7.1 písm. e) Smluvních podmínek ve výši 1.000,- Kč.

8.3 Úhrada dluhu ze Smlouvy o úvěru

Navrhovatel splacení Smlouvy o úvěru prokazuje Potvrzením, které Instituce označila „*Věc Potvrzení o předčasném ukončení úvěrové smlouvy*“ a ve kterém Instituce uvedla, že „*v souvislosti s ukončením úvěrové smlouvy č. ■ ke dni 14. 5. 2011 Vám (rozuměj Navrhovateli) zasiláme potvrzení o ukončení této smlouvy. Zároveň Vám potvrzujeme, že veškeré závazky vyplývající z tohoto vztahu jsou vyrovnány a naše společnost nemá vůči Vám již žádných pohledávek.*“

Pokud je předmětem Potvrzení předčasné ukončení úvěrové smlouvy, tj. potvrzení o skončení právě jednoho smluvního vztahu, který je současně v samotném textu identifikován číslem smlouvy ■, tedy jako Smlouva o úvěru II, nelze dovětek, ve kterém Instituce uvedla, že nemá již vůči Navrhovateli žádných pohledávek, vykládat odděleně od kontextu celého tohoto dokumentu. Lze připustit, že dovětek je formulován gramaticky chybně a správně by měl znít „*a naše společnost nemá vůči Vám již žádných pohledávek k úvěrové smlouvy č. ■*, ale v kontextu celého jeho obsahu finanční arbitr obsah Potvrzení vykládá pouze tak, že Instituce vůči Navrhovateli prohlašuje pouze to, že nemá za Navrhovatelem žádných dalších pohledávek ze Smlouvy o úvěru II.

I kdyby však finanční arbitr vykládal obsah Potvrzení, resp. dovětek odtrženě od kontextu celého dokumentu, samotné Potvrzení by nepostačovalo k prokázání skutečnosti, že Navrhovatel předmětný dluh Instituci uhradil, když tato otázka je mezi účastníky řízení sporná.

Finanční arbitr proto zkoumal i další tvrzení a podklady, které předložily strany sporu a které si zajistil od Dožádané instituce.

V podání ze dne 27. 10. 2014, evid. č. FA/8837/2014, Navrhovatel tvrdí, že úvěr ze Smlouvy o úvěru a Smlouvy o úvěru II uhradil současně a k prokázání této skutečnosti předkládá „*výpis ze svého účtu, který potvrzuje dostatek hotovosti na účtu a jejich výběr pro obě platby*“. Z Výpisu z účtu – Navrhovatel finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel dne 17. 5. 2011 obdržel na svůj běžný účet platbu ve výši 400.000,- Kč, která by postačovala na doplacení obou úvěrů. Z tohoto výpisu však finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel odpovídající částku potřebnou k úhradě jeho dluhů ze Smlouvy o úvěru a ze Smlouvy o úvěru II vybral v hotovosti, resp. zjistil, že Navrhovatel část finančních prostředků ve výši 140.000,- Kč vybral až den následující po tvrzené úhradě (k tomu podrobněji viz dále v textu).

Navrhovatel na toto zjištění finančního arbitra reagoval přípisem ze dne 21. 3. 2015, evid. č. FA/3286/2015, ve kterém nově tvrdil, že peníze na splacení úvěru si „*musel půjčit od svého otce ■ a jemu posléze dát část ze svého účtu*“, přičemž částka, kterou Navrhovatel podle tohoto svého tvrzení uhradil, byla „*cca 239 000*“. K prokázání tohoto tvrzení však Navrhovatel v řízení před finančním arbitrem nepředložil žádné podklady, které by potvrzovaly půjčku peněz od třetí osoby a jejich následné splácení Navrhovatelem.

Navrhovatel dále opakovaně v řízení před finančním arbitrem tvrdí, že úvěr ze Smlouvy o úvěru splatil v hotovosti na pobočce Instituce, avšak ve vyjádření ze dne 3. 10. 2014, evid. č. FA/7947/2014, tvrdí, že předkládá Potvrzení, které obdržel od Instituce po „*úhradě převodem + hotově*“. V podání adresovaném Obvodnímu soudu pro Prahu 5 k sp. zn. 9 C 58/2013 pak Navrhovatel tvrdí, že „*půjčka č. ■, tedy žalovaná, byla již v době úhrady půjčky ■ uhrazená a to vkladem hotovosti*“ a, že „*závazek na žalovanou smlouvu (rozuměj Smlouvu o úvěru) byl doplacen před 14. 5. 2011*“. Navrhovatel v řízení před finančním arbitrem nepředložil žádný doklad o bezhotovostním převodu finančních prostředků na účet Instituce, který by svědčil jeho

tvrzení, že k úhradě dluhu ze Smlouvy o úvěru došlo kombinovaným způsobem, tj. úhradou převodem a úhradou v hotovosti. Navrhovatel nepředložil ani žádné podklady, které by potvrdily jeho tvrzení o splacení dluhu ze Smlouvy o úvěru přede dnem 14. 5. 2011, resp. před doplacením úvěru ze Smlouvy o úvěru II.

Ačkoliv finanční arbitr Navrhovatele v řízení opakovaně vyzval (výzvou ze dne 13. 8. 2014, evid. č. FA/6367/2014, výzvou ze dne 19. 9. 2014, evid. č. FA/7409/2014, výzvou ze dne 17. 10. 2014, evid. č. FA/8411/2014, výzvou ze dne 9. 3. 2015, evid. č. FA/2484/2015) ke sdělení, zda, jak a kdy uhradil dlužnou částku ze Smlouvy o úvěru a k doložení těchto tvrzení, Navrhovatel svá rozdílná a vzájemně si odporující tvrzení nedoložil ničím jiným než Potvrzením a Výpisem z účtu – Navrhovatel.

Finanční arbitr se tedy zabýval otázkou, zda ze shromážděných podkladů plyne, že Navrhovatel své dluhy skutečně uhradil.

Navrhovatel a Instituce shodně uvádějí, že si Navrhovatel vyžádal kalkulaci výše dlužné částky ze Smlouvy o úvěru ke dni 17. 9. 2009 a Instituce kalkulaci vystavila ke dni 21. 9. 2009. Dále finanční arbitr zjistil, že Instituce vystavila kalkulaci opakovaně ke dni 27. 5. 2010.

Jelikož si Navrhovatel tyto kalkule vyžádal od Instituce víc než rok přede dnem, kdy měl podle jeho tvrzení předčasně svůj dluh splatit, finanční arbitr nepovažuje tyto žádosti Navrhovatele o kalkulaci výše dlužné částky za rozhodné pro závěr o výši dluhu Navrhovatele ke dni 18. 5. 2011, když výše dlužné částky se s ohledem na jeho průběžné splácení mění, ani pro závěr o vůli Navrhovatele zcela splatit dluh ze Smlouvy o úvěru dne 18. 5. 2011. Finanční arbitr nezjistil, že by si Navrhovatel kalkulaci vyžádal před tímto dnem znova.

Finanční arbitr z textu Potvrzení dále zjistil, že k ukončení závazků ze Smlouvy o úvěru II došlo již dne 14. 5. 2011. Finanční arbitr proto zkoumal výpisy z běžného účtu Navrhovatele č. 175642945/0600, které shodně předložili Navrhovatel a Dožádaná instituce, přičemž věnoval pozornost zejména transakcím, které proběhly v období od 14. 5. 2011 do 18. 5. 2011.

Z Výpisů z účtu, které předložila Dožádaná instituce, vyplývá, že Navrhovatel dne 17. 5. 2011 provedl výběr hotovosti ve výši 125.000,- Kč. Dne 18. 5. 2011 pak Navrhovatel zadal příkaz k úhradě ve výši 50.000,- Kč ve prospěch účtu č. ■■■, o které Navrhovatel netvrdil, že by tuto částku na úhradu svého dluhu použil, proto finanční arbitr nebral tuto transakci dále v úvahu. Následně, dne 19. 5. 2011 vybral Navrhovatel ze svého účtu částku 140.000,- Kč rovněž v hotovosti. Jiné platby nebo výběry z účtu před ani během rozhodného období, které by svou výší odpovídaly výši nesplaceného závazku vůči Instituci, Navrhovatel neprovedl.

Finanční arbitr však nemůže vzít za průkazný výpis z účtu předložený Navrhovatelem, který má potvrdit, že výběr hotovosti ve výši 140.000,- Kč Navrhovatel provedl dne 18. 5. 2011, když Navrhovatel ručně vepsanými poznámkami znemožnil rozeznání skutečných dat jednotlivých transakcí, a navíc tento údaj by byl v rozporu s výpisem z účtu předloženým Dožádanou institucí, který je bez dopsaných poznámek a v němž je datum výběru peněz v hotovosti, tedy 19. 5. 2011, dobře čitelné.

I kdyby vzal finanční arbitr za prokázané tvrzení Navrhovatele, že k zániku závazku došlo až dne 18. 5. 2011 a nikoliv, jak stojí v Potvrzení, už dne 14. 5. 2011, finanční transakce na účtu Navrhovatele neodpovídají ani jedné z těchto situací. Částku 140.000,- Kč, o které Navrhovatel tvrdí, že byla použita k splacení obou úvěrů, Navrhovatel totiž vybral z účtu až následující den po tvrzeném termínu úhrady.

Odhlédne-li finanční arbitr od skutečnosti, že Navrhovatel vybral částku 140.000,- Kč až po tvrzeném datu úhrady svého dluhu ze Smlouvy o úvěru, a bude s touto částkou kalkulovat jako s částkou, kterou Navrhovatel na úhradu toho dluhu a dluhu ze Smlouvy o úvěru II mohl použít, dosahuje součet hotovostních výběrů Navrhovatele v rozhodném období pouze částky 265.000,- Kč.

Dluh Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru však ke dni 18. 5. 2011 činil 239.074,- Kč a z úřední činnosti je finančnímu arbitrovi známo (řízení vedené na návrh Navrhovatele proti Instituci pod sp. zn. FA/SU/346/2014), že dluh Navrhovatele ze Smlouvy o úvěru II ke dni 14. 5. 2011 činil 64.992,- Kč. Pokud by tedy Navrhovatel splatil oba úvěry v jeden den, potřeboval by částku 304.066,- Kč. Částka 265.000,- Kč, kterou v hotovosti mohl Navrhovatel disponovat, tedy v souhrnu zcela nepostačovala k úhradě obou jeho závazků.

Současně podle čl. 4.1.1 Smluvních podmínek je Navrhovatel povinen splácet závazky ze Smlouvy o úvěru „na účet poskytovatele úvěru uvedený ve smlouvě o úvěru, pokud neurčí poskytovatel úvěru jiný účet nebo strany nedohodnou písemně jiný způsob platby. Jako variabilní symbol je klient povinen uvádět číslo ÚS. Uhrazením splátky se rozumí připsání splátky v plné výši uvedené v ÚS na příslušný účet poskytovatele.“ Finanční arbitr ze shromážděných podkladů nezjistil, že by si Navrhovatel a Instituce dohodli jiný způsob platby než převodem na účet. Navrhovatelem tvrzený způsob úhrady jeho dluhů splátkou v hotovosti by tedy byl v rozporu s dohodou smluvních stran.

Finanční arbitr shrnuje, že ze shromážděných podkladů se mu nepodařilo zjistit, že by Navrhovatel dluh ze Smlouvy o úvěru uhradil, přičemž z tvrzení Instituce vyplývá opak, a ani z obsahu Potvrzení podle názoru finančního arbitra nelze jednoznačně dovodit závěr o splnění tohoto závazku Navrhovatelem. Finanční arbitr nemá na základě shromážděných podkladů pochybnosti o tom, že Navrhovatel dluh nesplatil. Finanční arbitr nemůže než uzavřít, že dluh Navrhovatele vůči Instituci ke dni 18. 5. 2011 nezanikl.

9 K výroku nálezů

Finanční arbitr na základě všech výše uvedených skutečností nezjistil, že ke dni 18. 5. 2011 Navrhovatel splatil svůj dluh ze Smlouvy o úvěru, pohledávka Instituce tedy ke dni 18. 5. 2011 splacením nezanikla, a proto finanční arbitr rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í :

Účastník řízení může proti tomuto nálezu podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat do 15 dnů od jeho doručení tomuto účastníku řízení písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi, přičemž platí, že včas podané námitky mají odkladný účinek.

V Praze dne 29. 7. 2015

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr